

biuletyn informacyjny

nr 4 • czerwiec • 2009
kadencja 2008-2011

Wrocławski Oddział Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa

Spis treści

Z prac Prezydium i Zarządu Oddziału Wrocławskiego PZITB	2
Laureaci Konkursu „Dolnośląska Budowa Roku”	3
Wiosenne Targi Budowlane 2009	4
Migawki z budowy Obwodnicy Wrocławia	4
Most Grunwaldzki we Wrocławiu	5
Cmentarze wojenne Armii Radzieckiej we Wrocławiu	6
Projektowanie stacji metra w Hongkongu	7
Moje 50 lat w PZITB – o dwóch pasjach	8
Studenci na budowie Central Wings	8
Budynek Centrum Innowacyjnego Biznesu WPT we Wrocławiu	9
Szkolenia i wyjęcia techniczne Koła Młodych PZITB	9
Budynek Biurowy w Oslo	10
Jubileusz Koła nr 1 przy Politechnice Wrocławskiej	10
Jerzy Leo Jankiewicz – Jubileusz 95-lecia	11
Forum Berlin	12
Lubeka	13
Izrael – kraina proroków i cudów	14

Wydawca: Biuro Zarządu Oddziału Wrocławskiego PZITB
ul. Piłsudskiego 74, 50-020 Wrocław
tel. (071) 344-85-89 tel./fax 343-64-88
sekretariat.pzityb@not.pl

Redakcja: Jerzy Gałązka, Lidia Kisiełewska, Krystyna Szczesniak
Redakcja nie wypłaca honorariów za nadesłane teksty.
Redakcja wymaga podpisywania autorów zdjęć i ich zgody na publikację.

Opracowanie graficzne i DTP:
EDITUS Sławomir Pęczek
tel. (071) 793-15-00, 502 23-43-43

Realizacja wydawnicza:
Dolnośląskie Wydawnictwo Edukacyjne
53-204 Wrocław, ul. Ojca Beyzyma 20/b
tel./fax (071) 363-26-85, 345-19-44
www.dwe.wroc.pl

Z prac Prezydium i Zarządu Oddziału Wrocławskiego PZITB

Zorganizowano i przeprowadzono kolejny kurs z przepisów obowiązujących w budownictwie w zakresie wymagany na egzaminie na uprawnienia budowlane. Przeszkolonych zostało 168 osób.

Nie udało się zorganizować seminarium pt. „Norma PN-EN 206-1. Beton – profesjonalnym narzędziem pracy inżyniera budownictwa w Polsce i w Unii Europejskiej”, jak i wyjazdu technicznego do Brna. Imprezy nie doszły do skutku ze względu na zbyt małe zainteresowanie członków Oddziału.

Prezydium Zarządu Oddziału Wrocławskiego przyjęło 15 nowych osób w poczet członków PZITB. Pozytywnie zaopiniowało wnioski o nadanie tytułu „Zasłużonego Seniora” dwóm kolejnym członkom Oddziału. Zarekomendowało ponadto członków Oddziału do pracy w organach Wrocławskiej Rady FSNT NOT. W Komisji Wyróżnień i Odznaczeń – kol. Alicję Dudzik, w Komisji Konkursów i Nagród – kol. Jerzego Bączkowskiego i kol. Jerzego Gałązkę, w Komisji Współpracy z Uczelniami – kol. Zygmunta Matkowskiego i kol. Stanisława Klina, w Zespole Współpracy z Zagranicą – kol. Elżbietę Suppan i kol. Romę Rybiańską, w Zespole Uregulowań Statutowych i Prawnych – kol. Tadeusza Nawracaja i kol. Bronisława Wośka.

Zarząd Główny zaplanował wybicie jubileuszowego medalu 75-lecia PZITB. Uchwalony został regulamin jego przyznawania. Zarząd Oddziału zdecydował zamówić 200 medali dla swoich członków. Pierwsze z nich wręczono na uroczystości rozstrzygnięcia konkursu „Dolnośląska Budowa Roku”. Zarząd Główny postanowił ponadto wybić złotą odznakę honorową PZITB z diamentem. Prezydium Zarządu Oddziału zaproponowało przyznać odznaki kilku najbardziej aktywnym członkom, w tym Sekretarzom Zarządu Oddziału z ostatnich 10 lat.

Co poniedziałek w biurze Oddziału odbywały się spotkania Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu O/W PZITB. Wydana zostanie książka pamiątkowa poświęcona głównie ostatniemu 10-leciu Oddziału Wrocławskiego, na tle 75-lecia PZITB.

Oddział Wrocławski PZITB zorganizował i przeprowadził uroczystość rozdania nagród w konkursie „Dolnośląska Budowa Roku 2007-2008” oraz w konkursie „Na najlepszą pracę dyplomową Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego Politechniki Wrocławskiej roku 2007/2008”. Uroczystość została zorganizowana w dniu 4 maja 2009 r. w sali Muzeum Architektury we Wrocławiu. Ze względu na to, że był to dzień 75-lecia PZITB, uroczystość rozpoczęła Sekretarz Generalny PZITB, kol. Januszewska-Kuropatwa, przypominając datę 4 maja 1934 r., kiedy to powstał Polski Związek Inżynierów Budowlanych.

Postanowiono, że Jubileusz Oddziału Wrocławskiego PZITB odbędzie się 28 września br. w Teatrze Polskim. Uroczystość połączona zostanie z Dniem Budowlanych.

Zarząd Oddziału przyjął Ramowy program działania O/W PZITB na kadencję 2008-2011.

Wyznaczony został termin konferencji REMO 2009. Konferencja odbędzie się na początku grudnia 2009 r. w pałacu w Wojanowie koło Jeleniej Góry.

Zapraszamy na naszą stronę internetową www.pzityb.not.pl, na której zamieszczane są bieżące informacje o działalności Oddziału.

Informacje przekazuje biuro Zarządu Oddziału.

Laureaci Konkursu „Dolnośląska Budowa Roku”

Uroczystość w Muzeum Architektury

Celem Konkursu DOLNOŚLĄSKA BUDOWA ROKU jest wyłonienie obiektów budowlanych wyróżniających się nowatorskimi rozwiązaniami we wszystkich fazach procesu budowlanego. Konkurs stanowi szeroko rozumianą promocję projektantów, wykonawców, inwestorów, dla których koń-

5. Beata Kopff-Żurowska – Starostwo Powiatowe we Wrocławiu

6. Andrzej Moczko – Instytut Budownictwa Politechniki Wrocławskiej

7. Kazimierz Haznar – Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego

8. Janusz Kozłowski – Oddział Wrocławski PZITB

Licznie przybyli Laureaci i Goście w pięknych murach Muzeum Architektury

cowym wynikiem działalności jest, między innymi, wykonany obiekt budowlany zgłoszony do Konkursu. Nagrodzony obiekt, o charakterystycznych parametrach indywidualnych, winien stanowić wizytówkę możliwości twórczych jego autorów i być ważnym argumentem w przetargach na realizację podobnych inwestycji.

W 2008 roku rozpisano już siódmą edycję tego Konkursu. W tej edycji do udziału w Konkursie zaproszono także przedstawicieli władz samorządowych. Powiększono również liczbę kategorii, w których przyznawane są nagrody i wyróżnienia.

Wyniki Konkursu zostały rozstrzygnięte w dniu 15 kwietnia bieżącego roku przez Sąd Konkursowy w składzie:

1. Danuta Kidybińska – Dolnośląski Urząd Wojewódzki

2. Wojciech Janowski – Dolnośląski Urząd Wojewódzki

3. Wiesław Suropek – Dolnośląski Urząd Wojewódzki

4. Andrzej Hajewski – Dolnośląski Urząd Wojewódzki

Uroczystość wręczenia nagród, której rangę nadali liczni goście, reprezentujący krajowe i lokalne władze, inwestorów, projektantów i wykonawców, odbyła się we wrocławskim Muzeum Architektury 4 maja br.

Tytuł GRAND PRIX DOLNOŚLĄSKIEJ BUDOWY ROKU 2007-2008 otrzymało Castelum Sp. z o.o. za rewaloryzację i adaptację zespołu pałacowo-parkowego Wojanów;

NAGRODĘ SPECJALNĄ DOLNOŚLĄSKIEJ BUDOWY ROKU 2007-2008 otrzymała Politechnika Wrocławska za Kompleks Dydaktyczny – Zintegrowane Centrum Studenckie we Wrocławiu;

Ciekawym wyróżnieniem w kategorii „OBIEKTY OŚWIATY, SPORTU I REKREACJI” jest przyznanie II miejsca dla Miejskiego Ogrodu Zoologicznego we Wrocławiu za pawilon gibbonów na terenie Miejskiego Ogrodu Zoologicznego;

Specjalną nagrodę przewodniczącego Zarządu Wrocławskiego Oddziału PZITB otrzymał Park Miniatur Zabytków Dolnego Śląska w Kowarach;

Nagrodę dla PWR z rąk Przewodniczącego OW PZITB Tadeusza Nawracaja odebrał JM Rektor Politechniki Wrocławskiej prof. Tadeusz Więckowski

Park powstał na terenie fabryki dywanów. Odwiedzający go mają możliwość zapoznania się z obiektami zabytkowymi, takimi jak pałace, klasztory, kościoły, starówki miast dolnośląskich itp., odwzorowanymi dokładnie w skali 1:25. Informacje oprowadzających, jak również opisy przeszłości obiektów zaznajamiają zwiedzających z ich walorami historycznymi. Modele te są wykonane najnowszymi metodami technicznymi, z materiałów odpornych na oddziaływanie warunków atmosferycznych, co umożliwia wystawianie ich w parkowym otoczeniu. Zieleni, naturalne otoczenie, jak również dokładne odtworzenie szczegółów, bardzo uatrakcyjniają i tak już piękne zabytki naszego regionu.

Szczegółowe informacje dotyczące obiektów nagrodzonych w kategoriach:

- budynki mieszkalne,
- budynki biurowe,
- rewaloryzacja obiektów zabytkowych,
- obiekty oświaty,
- obiekty sportu i rekreacji,
- obiekty handlowo-usługowe,
- obiekty przemysłowe,
- obiekty budownictwa inżynierskiego

znaleźć można na stronie internetowej PZITB O/Wrocław.

Tekst: sekretarz WO PZITB Jerzy Gałązka
Zdjęcia: J. Szcześniak

Podczas uroczystości wręczano również nagrody, przyznane przez PZITB, dla absolwentów Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego PWR za najlepsze prace dyplomowe

Ogólny widok Hali Targów

Stanowiska odwiedzały również studenci Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego Politechniki Wrocławskiej oraz Uniwersytetu Przyrodniczego

Wiosenne Targi Budowlane 2009

Kol. Jerzy Krzyż pomógł zorganizować stoisko, przy którym w kolejnych dniach dyżury pełnili koledzy Bohdan Stawiski, Bogdan Podolski, Otton Dąbrowski, Leszek Zgagacz, Zygmunt Okwieka, Adam Wołoszyn, Włodzimierz Patrak, Sławomir Szandrocho oraz Tadeusz Gut.

W trakcie dyżurów udzielono około 30 porad dotyczących problematyki utrzymania i restauracji istniejących obiektów oraz zastosowań nowych technologii i materiałów w bieżącym wykonawstwie. Zwiedzający targi pytali też o uprawnienia budowlane, członkostwo w PZITB oraz możliwości zlecenia ekspertyz budowlanych.

Tekst i zdj. K.S.

Na stanowisku dyżury pełnili: wiceprzewodnicząca PZITB O/W Alicja Dudzik, prof. Otton Dąbrowski oraz rzeczoznawcy PZITB

Migawki z budowy Obwodnicy Wrocławia

W kwietniu br., w drodze z Kłodzka do Wrocławia, z drogi E-8 zrobiono pierwsze zdjęcia placu budowy Obwodnicy Wrocławia na tym odcinku. Szczegóły na stronie: <http://www.obwodnica-wroclawia.pl/>

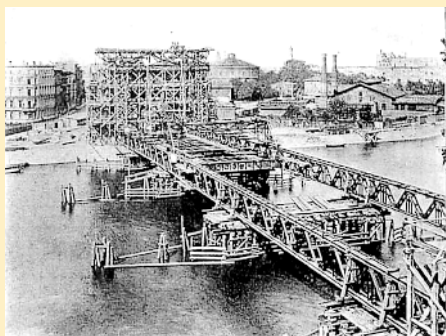
K.S-W

Most Grunwaldzki we Wrocławiu

Pragniemy przedstawić Koleżankom i Kolegom historię powstania i stuletniej eksploatacji jednego z najciekawszych zabytków techniki w Polsce, pełniącego nadal kluczową rolę w układzie komunikacyjnym centrum miasta, dróg krajowych i europejskiego szlaku od Pragi, przez Warszawę do Sankt Petersburga.

O wybudowaniu nowej przeprawy przez Odrę myślano już w 1890 roku, ale dopiero w 1905 roku Zarząd Miasta – w wyniku konkursu – przyjął do realizacji projekt mostu wiszącego pomysłu Roberta Weyraucha, późniejszego profesora Politechniki w Stuttgarcie,

W trakcie budowy

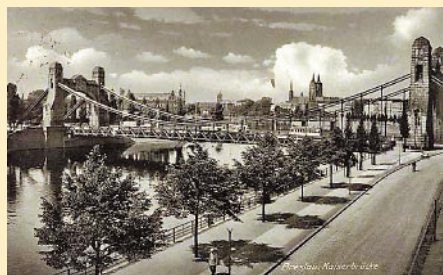
i architekta Martina Mayera z Hamburga. Most wiszący, przy stosunkowo niewielkiej rozpiętości, wynoszącej 112,50 m, nie był ekonomicznie uzasadniony – inne nadesłane projekty były tańsze. Takie rozwiązanie wybrano głównie dlatego, że oceniono je jako dzieło monumentalne i najlepiej dostosowane architektonicznie do otoczenia, a konstrukcja mostu, mająca małą wysokość, nie przesłaniała widoku na zabytkowy Ostrów Tumski.

Mosty wiszące znane były od stuleci. Pierwowzorem były dla nich prymitywne kładki z materiałów roślinnych. Mosty wiszące na żeliwnych łańcuchach budowano już w XVII w., podwieszone na stalowych linach pojawiły się we Francji z początkiem XIX w.

Most Grunwaldzki (Kaiserbrücke), po wybudowaniu w 1910 roku, był drugim co do rozpiętości mostem wiszącym w Niemczech. Na Śląsku jego prototypem był wiszący most stalowy w Ozimku nad rzeką Małą Panwią, pochodzący z 1828 roku i istniejący do dzisiaj.

Budowę mostu rozpoczęto w lutym 1908 roku, od prac obniżających poziom wód gruntowych o około 6-7 m po-

niżej zwierciadła wody w rzece, przez założenie trzydziestu studni wierconych. Po wykonaniu łańcuchów fundamentowych, wybudowaniu ścian i założeniu konstrukcji stalowych, roboty w wykopach na obu brzegach Odry prowadzono na sucho. Jednocześnie z budową wież, wiosną 1909 roku, przystąpiono do robót montażowych konstrukcji stalowej. Belki usztywniające zmontowano na brzegu, następnie wysunięto je przez otwory w rusztowaniach między wieżami i oparto na trzech zbitych w nurcie rzeki jarzmach drewnianych. Na tych kratownicach usztywniających, stanowiących czasowo belki nośne, ułożono tory pod dźwigi montażowe, za pomocą których zmontowano poprzecznicę i cały pomost, a na nim ustawiono rusztowanie drewniane dla zmontowania pasów i wieszaków. W pierwszej kolejności zamontowano pasy i umocowano na nich wieszaki. Po zdemontowaniu rusztowania podtrzymującego pasy przystąpiono do precyzyjnego połączenia wieszaków z belkami poprzecznymi pomostu. W czasie tej operacji uwzględniono spodziewane po opuszczeniu mostu wydłużenie się pasów, wskutek poddania się połączeń stykowych pasów i osiadania wież. Po podwieszeniu pomostu przystąpiono do montażu blach nieckowych i układania nawierzchni na moście, chodnikach i dojazdach oraz prac związanych z wykończeniem i dekoracją wież.

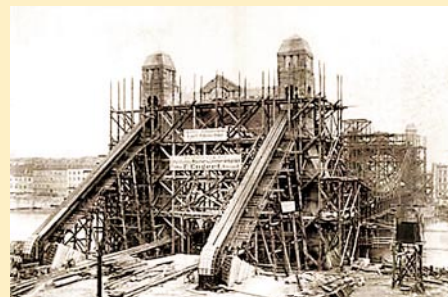

Widok na Ostrów Tumski

Do licowania murowanych z cegły bram i wykonania nabrzeży przy moście użyto ok. 2400 ton obrobionych ciosów granitowych, sprowadzonych z kamieniołomów śląskich. Waga konstrukcji metalowych sięgała 2300 ton (1976 t stali walcowanej, 289,5 t stali lanej, 4,1 t ołowiu i 1,4 t miedzi), w tym samych pasów – 1040 ton. Roboty budowlane (ciesielskie, murarskie, kamieniarskie) wykonywało 10 firm

specjalistycznych z Wrocławia i okolic, zaś konstrukcje stalowe dostarczyła firma Beuchelt & Co. z Zielonej Góry.

Most Grunwaldzki stanowi reprezentatywny i wartościowy przykład monumentalnego nurtu w architekturze niemieckiej z przełomu XIX i XX wieku. Udanie łączy efektowną konstruk-

Wjazd na most – brama

cję wiszącą z ciężkimi „romanizującymi” łukami tryumfalnych pylonów wjazdowych. Pylony, utrzymujące konstrukcję, dekorowane były niegdyś płaskorzeźbami, przedstawiającymi orła śląskiego stylizowanego w duchu secesyjno-romańskim i pięciopółowym herbem Wrocławia z 1530 roku. W zworniku sklepienia, łączącego wieże pylonów, wpisano nazwę mostu – Kaiserbrücke. Wieże pylonów zwieńczono zaś ostro zakończonymi hełmami.

Most uroczyście otwarto 10 października 1910 roku, z udziałem cesarza Wilhelma II. Do 1918 roku nazywano go mostem Cesarskim, po I wojnie światowej – w okresie Republiki Weimarskiej – mostem Wolności, w czasach III Rzeszy powrócono do nazwy mostu Cesarskiego. Po II wojnie światowej i odbudowie ze zniszczeń wojennych w 1947 roku otrzymał nazwę mostu Grunwaldzkiego.

Cdn.

**Andrzej Kaczmarek
Lidia Kisielewska**

Literatura

- Budych L.: *Symbol Wrocławia. Zabytki Przemysłu i Techniki w Polsce*. 6. *Dzieła techniki – dobra kultury*. Wrocław 2002.
- Budych L., Rabięga J., Stojak M.: *Na stulecie wiszącego mostu Grunwaldzkiego we Wrocławiu*. „Inżynieria i Budownictwo”. Nr 7-8/2006.
- <http://wroclaw.hydral.com.pl> strony: Wrocław, most Grunwaldzki – Dolny.Śląsk.org.pl

Fot. 1. Widok panteonu od strony zachodniej

Cmentarze wojenne Armii Radzieckiej we Wrocławiu

Wrocław został wyzwolony 7 maja 1945 r. Walki o jego wyzwolenie, na skutek przekształcenia go przez hitlerowców w twierdzę (Festung Breslau), trwały od 15 stycznia do 6 maja 1945 r. Walczyły o nie z wielką determinacją i zaciętością wojska radzieckie I Frontu Ukraińskiego. W walkach tych poległo ponad 7000 żołnierzy i około 800 oficerów radzieckich, a ze względu na istniejącą sytuację grze-

Blok centralny stoi na okrągłej płaszczyźnie o średnicy 4,34 m. Trzy stopnie niżej na płaszczyźnie o średnicy 11,62 m usytuowanych jest 5 słupów panteonu o wymiarach zewnętrznych przekroju na wysokości 1,00 m wynoszących 90 x 90 cm i wysokości do belki wieńczącej 8,96 m. Na słupach ułożone są belki o kształcie łuku poziomego skierowanego ku środkowi (fot. 2) i przekro-

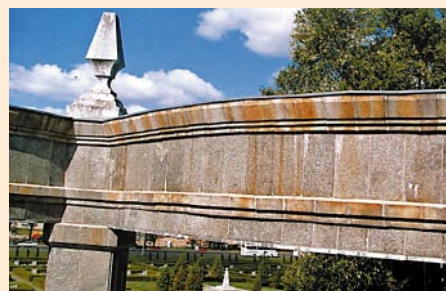
mi betonowymi obłożonymi płytami granitowymi o grubości 9 cm. Wszystkie stopnie oraz płyty przykrywające poszczególne płaszczyzny są granitowe. Na początku dróg prowadzących do panteonu przy bramach wejściowych znajdują się betonowe cokoły z ustawionymi na nich czołgami przy bramach północnej i południowej (fot. 6) i armatami przy bramie zachodniej (fot. 5).

Fot. 2. Widok panteonu – zbliżenie

Fot. 3. Nacieki wapienne pod belką wieńczącą (sople)

Fot. 4. Pinakiel nad słupem powyżej belek wieńczących

bani byli tam gdzie polegli. Kilka lat po zakończeniu wojny zwłoki poległych oficerów i żołnierzy radzieckich walczących o wyzwolenie Wrocławia przeniesiono z grobów znajdujących się w różnych miejscach miasta na dwa specjalnie utworzone cmentarze wojskowe: oficerów przy ul. Karkonoskiej i żołnierzy przy ul. Działkowej.

Najprawdopodobniej nie udało się odnaleźć wszystkich poległych, ponieważ tak na cmentarzu oficerów jak i żołnierzy pochowanych zostało mniej osób niż według statystyk poległo w walce.

Na cmentarzu przy ul. Karkonoskiej zostało pochowanych 766 oficerów w indywidualnych grobach usytuowanych w czterech sektorach oddzielonych alejami prowadzącymi od bram wejściowych do środka cmentarza, gdzie usytuowano i wzniesiono budowlę w kształcie rotundy, stanowiącą symbol poległych, nazwaną panteonem (fot. 1). Został on zaprojektowany na układzie kołowym i pięcioramienną gwiazdy. Układ kołowy przedstawiono jako wznoszące się schody do centralnego punktu, w którym znajduje się pięciokątny blok z ustawioną na nim symboliczną urną (popielnicą) w formie wazonu.

ju podstawowym 70 x 152 cm. Powstała w ten sposób konstrukcja razem ze słupami tworzy w rzucie kształt pięcioramienną gwiazdy. Słupy panteonu obłożone są szlifowanymi płytami granitowymi o grubości 3 do 4 cm ułożonymi na zaprawie, co powoduje, że przekrój żelbetowej konstrukcji słupa wynosi 80 x 80 cm. Belki natomiast obłożone są płytami tylko z 3 stron, tj. z boków i od dołu. Z boków grubość okładziny z zaprawą wynosi po 5 cm, a od dołu 7 cm, dlatego przekrój żelbetowej konstrukcji ma wymiary 60 x 145 cm. Dolne płyty okładzinowe belek wieńczących mocowane są do konstrukcji betonowej poza zaprawą kotwami stalowymi zakończonymi gwiazdkami (fot. 3). Nad każdym słupem powyżej belek wieńczących znajduje się granitowy pinakiel (fot. 4). Belki wieńczące od góry zabezpieczone są obróbką blacharską (fot. 4). Między poziomami $\pm 0,00$ m i $+1,65$ m znajdują się schody podzielone na 5 części. Części te oddzielone są od siebie bloka-

Inaczej wygląda cmentarz przy ul. Działkowej, gdzie spoczywają polegli żołnierze. Znajdują się tam tylko mogiły zbiorowe usytuowane prostopadle do głównej alei prowadzącej od bramy do tablicy memorialnej ustawionej na placu znajdującym się po przeciwnej stronie cmentarza (fot. 7). Wg danych z tablicy memorialnej na cmentarzu spoczywa 5471 żołnierzy, z czego w przeważającej większości są to żołnierze bezimienni.

Tablicę memorialną stanowi stojąca płyta żelbetowa, która w widoku ma kształt dwu bardzo wysokich trapezów połączonych podstawami w jedną całość. W rzucie natomiast trapezy ustawione są względem siebie pod kątem 170° . Płyta ta osadzona jest w bloku fundamentowym tworząc z nim jedną całość. Tablica ma całkowitą szerokość 23,92 m oraz wysokość na krawędziach 1,45 m, a w środku razem z częścią fundamentową 3,85 do 4,05 m. Na ścianie frontowej tablicy poza obrzeżem górnym i dolnym oraz częściami skrajnymi wschodnią i zachodnią znajduje się 70

Fot. 5. Widok cokołu pod armatę

płyt nagrobnych wykonanych ze szlifowanego na gładko granitu.

Celem ustalenia stanu technicznego obiektów budowlanych znajdujących się na ww. cmentarzach przeprowadzono oględziny elementów konstrukcyjnych szukając ewentualnych rys lub pęknięć betonu, ale ich nie znaleziono. Sprawdzono w nich metodą sklerometryczną wytrzymałości betonu i uzyskano wyniki odpowiadające klasie betonu B15 ÷ B20 (C12/15÷C16/20). Pomierzono również pionowość oraz poziom poszczególnych elementów i stwierdzono, że odchyłki są niewielkie i mieszczą się w granicach normy.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że konstrukcja obiektów znajdujących się na cmentarzach jest bezpieczna i w dalszym cią-

Fot. 6. Widok cokołu pod czołg

gu może służyć swemu przeznaczeniu. Aby jednak zabezpieczyć je przed degradacją oraz zapewnić bezpieczeństwo na dalszy okres użytkowania, należy wszystkie obiekty wyremontować (naprawić skorodowane elementy mocujące dolne okładziny belek wieńczących w panteonie, wyczyścić płyty okładzinowe, uzupełnić spoinowanie, naprawić tynki oraz obróbki blacharskie itp.), a następnie przeprowadzać okresowe konserwacje. Obiekty te powinny być otoczone szczególną troską, by istniały i trwały dalej, ponieważ znajdują się na cmentarzach wojskowych, gdzie spoczywają oficerowie i żołnierze, którzy polegli w walkach o wyzwolenie Wrocławia.

Tekst i zdjęcia **Leszek Zgagacz**

Fot. 7. Widok tablicy memorialnej

Hongkong pochwalić się może jednym z najlepszych systemów metra na świecie. Metro prowadzone jest przez firmę MTR należącą w części do rządu Hongkongu, a w części notowaną na giełdzie papierów wartościowych. Na system metra składa się pięć linii kolei podziemnej, trzy linie kolei naziemnej, ekspresowy pociąg na lotnisko oraz specjalna linia łącząca system metra z parkiem Disneyland. W fazie projektowej są obecnie trzy linie kolei podziemnej oraz ekspresowa linia kolejowa łącząca Hongkong z Chinami kontynentalnymi. Autor artykułu zaangażowany jest w projekt stacji Kennedy Town, jednej z trzech stacji nowej linii metra (będącej przedłużeniem istniejącej linii). Teren Kennedy Town położony jest na zachodnim wybrzeżu wyspy Hongkong. Poziom terenu wokół stacji wznosi się około 13 metrów ponad poziom morza. Charakteryzuje się bardzo wysokim poziomem wód gruntowych i zalewaniem w czasie opadów deszczu. Stacja posadowiona jest około 20 metrów poniżej poziomu terenu na płycie fundamentowej grubości 1500 mm na wierconych stalowych palach fundamentowych. Stacja ma długość około 220 metrów i szerokość około 25 metrów i składa się z trzech podziemnych poziomów (peron, poziom komercyjny oraz niedostępny poziom mechaniczny). Cała stacja jest klimatyzowana. Po ukończeniu stacja przykryta zostanie gruntem grubości 1,0–5,0 m w centralnej części stacji poza wieżami wentylacyjnymi mieszczącymi się na obydwu krańcach stacji oraz trzema wyjściami. Ponad stacją znajdować się będzie ter-

minal autobusowy oraz boiska. Projektowaniu stacji metra przyświeca zasada „funkcja przed formą” i znacznie ogranicza swobodę rozwiązań technicznych. Na ograniczonej przestrzeni stacja pomieścić musi odpowiednią ilość transformatorów, urządzeń mechanicznych służących klimatyzacji i wymianie powietrza oraz systemów przeciwpożarowych. Z punktu widzenia użytkownika stacja musi zostać wyposażona w wystarczającą ilość schodów, schodów ruchomych oraz wind, co ma kluczowe znaczenie przy pociągach przyjeżdżających co dwie minuty w godzinach szczytu. Wszystkie podziemne stacje metra wyposażone są w ekrany bezpieczeństwa oddzielające oczekujących podróżnych od przyjeżdżających pociągów. Wymienione powyżej uwarunkowania przekładają się na otwory w stropach, nierówne obciążenia, wymagane spadki i wysokości piętrowości etc. Kolejnymi aspektami ograniczającymi rozwiązania inżynierskie są obciążenia zewnętrzne nietypowe dla budynków nadziemnych – poziome obciążenie naciskiem gruntu oraz wypór wodami podziemnymi. Siły wyporu decydujące są przy wyborze rozwiązań fundamentowych. Jako że pale mogą być poddawane siłom rozciągającym, stosowane są z reguły gęsto rozmieszczane małej średnicy stalowe pale wiercone, a nie dużej średnicy pale żelbetowe. Nacisk poziomy ze strony gruntu musi być przenoszony przez ściany i stropy stacji, w związku z czym stosowane są zazwyczaj ściany grubości 1000 mm oraz stropy grubości 500 mm lub większej.

Bartłomiej Jan Bączkowski

Moje 50 lat w PZITB – o dwóch pasjach

Dnia 6 marca 1959 r. zostałem przyjęty na członka Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa we Wrocławiu.

W całym moim życiu interesowało mnie budownictwo i lotnictwo.

W wieku młodzieńczym uczęszczając do szkół budowlanych równocześnie szkoliłem się w lotnictwie. W Aeroklubie Wrocławskim uzyskałem licencje: pilota samolotowego, szybowcowego i balonowego, a po ukończeniu Wojskowej Szkoły Lotniczej zostałem pilotem zawodowym z uprawnieniami instruktora.

Nie podjąłem pracy zawodowej w lotnictwie, bo uważałem budownictwo za bardziej interesującą działalność zawodową. Niemniej jednak pracując w budownictwie przez 48 lat w różnych przedsiębiorstwach na stanowisku kierownika budowy lub inspektora nadzoru budowlanego, udzielałem się społecznie w szkoleniu młodzieży dla potrzeb lotnictwa.

Natomiast będąc w naszym Stowarzyszeniu PZITB miałem możliwość podnosić swoje kwalifikacje zawodowe uży-

skując uprawnienia rzeczoznawcy w specjalnościach: roboty wykończeniowe, szacowanie nieruchomości czy kosztorysowanie. Obecnie jestem członkiem Zespołu Rzeczoznawców we Wrocławskim Oddziale PZITB. Cieszę się, że w bieżącym roku nasze Stowarzyszenie obchodzi Jubileusz 75-lecia powstania.

Zygmunt Rewucki
Koło Terenowe nr 56

Studenci na budowie Central Wings

To już nasze drugie wyjście na budowę przy ulicy Traugutta. Tym razem mamy już całe możliwe wyposażenie wizytatora (poprzednim razem brakowało nam kamizelek).

Wszyscy byli bardzo podekscytowani. W końcu mieliśmy zejść na samo dno wykopu, tj. jakieś 6 m w dół. Niestety w ostatniej chwili pojawił się młodzieńki BHP-owiec i wszystko zepsuł. Na szczęście i tak zobaczyliśmy całkiem sporo, gdyż mogliśmy podziwiać wszystko oprócz spągu. Sporo z nas miało wiele pytań i wątpliwości dotyczących metod i problemów wykonywania tego rodzaju wysokich obiektów. Wszystkie jednak zostały rozwiązane przez kompetentnego kolegę Łukasza. Mogliśmy też obserwować dźwigowego przy pracy.

Dostaliśmy również parę informacji ekstra na temat ścianek szczelnych, które uzupełniły naszą wiedzę zdobytą w Zakładzie Fundamentowania PWr.

Marcin Regulski
Koło Młodych

Budynek Centrum Innowacyjnego Biznesu WPT

Wrocław, ul. Klecińska 123

W marcu bieżącego roku Zarząd Koła zorganizował wyjście techniczne na budowę pn. **Centrum Innowacyjne Biznesu** we Wrocławiu. Kierownik budowy mgr inż. Rafał Wydra przedstawił w ogólnym zarysie proces realizacyjny budynku.

Inwestor: Wrocławski Park Technologiczny S.A.
Projektant: Pracownia Architektoniczno-

-Konservatorska ARCHIKON s.c.

Anna i Jacek Kościuk

Wykonawca: WPBP Nr 2 WROBIS S.A.

Dane techniczne:

- Powierzchnia całkowita – 7.507 m²
- Powierzchnia użytkowa – 6.658 m²
- Kubatura – 28.506 m³
- Wysokość – 13,45 m

Budynek trzykondygnacyjny z garażem podziemnym w kształcie nieregularnej litery „L”. W dwóch skrzydłach na trzech kondygnacjach zaprojektowano pomieszczenia biurowo-laboratoryjne o powierzchni od 500 do 800 m² bez ścian i słupów wewnętrznych, umożliwiając w ten sposób przyszłym użytkownikom dokonanie podziału powierzchni według własnych potrzeb.

W skrajnych segmentach zaprojektowano dwie klatki schodowe K1 i K3 z dźwigiem osobowo-towarowym, pomieszczeniami technicznymi i toaletami.

Dwa skrzydła łączy część wspólna – jednoprzestrzenny hall w formie patia, maksymalnie przeszklony poprzez świetlik dachowy oraz ściany fasadowe zewnętrzne.

Pod budynkiem zaprojektowano garaż podziemny na 61 miejsc postojowych.

Obiekt jest w pełni dostosowany do przebywania w nim osób niepełnosprawnych.

Elżbieta Suppan
Przewodnicząca Koła Nr 33

Szkolenia i wyjścia techniczne Koła Młodych PZITB

Od początku tego roku zorganizowane zostały dwa szkolenia dotyczące programu BOCAD oraz dwa programu ROBOT. W sumie od zeszłego roku odbyło się 9 kursów z BOCAD-a oraz 3 kursy z ROBOT-a. W szkoleniach wzięło udział 99 osób.

BOCAD to program do rysowania, głównie konstrukcji stalowych, ale również żelbet, szkło i drewno jako materiały konstrukcyjne nie są mu obce. Co do interfejsu, to jest dość trudny w obsłudze i na pewno nie intuicyjny. Jednakże możliwości, jakie daje BOCAD, są nieporównywalne nawet z najnowszym AutoCadem. Co do ROBOT-a, to chyba nie trzeba przedstawiać tego oprogramowania.

Nie zamierzamy spoczywać na laurach i następne kursy są już w trakcie przygotowań. Dlatego wszystkich chętnych serdecznie zapraszamy.

Kursy kończą się certyfikatem. Koło Młodych dziękuje Zarządowi Oddziału PZITB za udostępnienie sal konferencyjnych na potrzeby kursów.

Poza działalnością szkoleniową, zostały zorganizowane trzy wyjścia na budowę ENGEL-WINGS przy ulicy Traugutta 72-78 we Wrocławiu, prowadzoną z rozmachem przez firmę MOTA-ENGIL.

Marcin Regulski
Koło Młodych przy Kole nr1 Koło nr1

Budynek Biurowy w Oslo

WPBP nr 2 Wrobis S.A. realizuje budowy nie tylko w Polsce, ale i za granicą. Jednym z obiektów zrealizowanych za granicą jest obiekt biurowy w Oslo.

Obiekt składa się z dwóch budynków połączonych łącznikiem, z których jeden ma 8 kondygnacji naziemnych, a drugi 15. Budynki posiadają trzykondygnacyjny garaż podziemny.

Konstrukcja zaprojektowana jest jako ustrój słupowo-płytowy usztywniony trzonami komunikacyjnymi. Słupy stalowe wypełnione betonem. Stropy typu „Bubble-deck” (odmiana stropu „filigran”).

Ogólna powierzchnia stropów ~33 000 m². Stan surowy zrealizowano w okresie od marca do listopada 2008.

Szczegółowe dane zawiera strona: Helsfyr Atrium Oslo.

Elżbieta Suppan

Przewodnicząca Koła Nr 33

Jubileusz Koła nr 1 przy Politechnice Wrocławskiej

W dniu 2.04.2009 roku w budynku Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego przy Politechnice Wrocławskiej odbyło się uroczyste spotkanie członków Koła nr 1 Wrocławskiego Oddziału PZITB, poświęcone 48 rocznicy powstania Koła oraz jubileuszowi 60-lecia Wrocławskiego Oddziału PZITB i Jubileuszowi 75-lecia PZITB. Spotkanie prowadził Przewodniczący Koła nr 1 kol. Włodzimierz Wy-

dr, który na powitanie przedstawił rys historyczny Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa wraz z historią powstania i działalności Oddziału. Uroczystość uświetnił swoją obecnością Przewodniczący Wrocławskiego Od-

ziału PZITB kol. Tadeusz Nawracaj, który wręczył wyróżnienia i upominki książkowe. Złotą Odznakę PZITB otrzymali: kol. Kazimierz Rykaluk i kol. Ernest Kubica, a Srebrną Odznakę PZITB kol. Tomasz Nowak.

Wręczono również Srebrne Odznaki PZITB oraz okolicznościowe nagrody (książki z zakresu budownictwa) koleżance Ewie Marcinkowskiej i kolegom Markowi Rybiańskiemu, Jerzemu Szczśniakowi, Kazimierzowi Kujawińskiemu i Maciejowi Dmyszewiczowi.

W trakcie spotkania kol. Krzysztof Schabowicz w bardzo interesujący sposób zaprezentował postęp technologiczny i dokonania budownictwa mieszkalnego w Chinach. Na zakończenie uroczystości, w trakcie poczęstunku, goście i członkowie Koła wymieniali doświadczenia, w swobodnej dyskusji, wspominając dokonania uwiecznione w bogato ilustrowanej Kronice Koła nr 1, której trzeci już tom prowadzi kol. Barbara Korzonek.

Jerzy Leo Jankiewicz – Jubileusz 95-lecia

Jerzy Leo Jankiewicz to postać nietuzinkowa, a tak barwna i tak zasłużona dla budownictwa i PZITB, że nie można pominąć wydarzeń z Jego wczesnej młodości, które w zasadniczym stopniu wpłynęły na Jego późniejszą działalność. Urodził się 20 maja 1914 roku w Samborze, dwa miesiące przed wybuchem I wojny światowej. Prawie połowa jego życia związana była z wojnami i wojskowością, ojciec był Legionistą, a starszy brat Feliks walczył w szeregach „Orląt Lwowskich”. Szkołę powszechną i średnią ukończył już w wolnym Lwowie. Jako uczeń gimnazjum był współredaktorem gazetki ściennej, a w latach 1934-1936 pisze do lwowskiej gazety „Słowo Polskie” (obecnie „Wrocławskie Słowo Polskie”), publikuje różne artykuły z życia młodzieży, recenzje teatralne, a także wiersze pod pseudonimem „Eljot”, równocześnie pobiera lekcje z teorii muzyki i gry na fortepianie.

W 1936 roku rozpoczął studia na Politechnice Lwowskiej – Wydział Inżynierii Lądowej. W 1938 roku przerywa studia w celu odbycia służby wojskowej w Szkole Podchorążych Rezerwy Artylerii, którą kończy z wyróżnieniem. Praktykę oficerską odbywa w 12 pułku artylerii w Tarnopolu. Po napaści Niemiec na Polskę wraz ze swoją baterią broni Lwowa. Po wkroczeniu Armii Radzieckiej do Lwowa dostaje się do niewoli, ale udaje mu się uciec, unikając wywiezienia do Katynia. We Lwowie przeżył obie okupacje i tzw. wyzwolenie. Pracując na różnych stanowiskach i w różnych przedsiębiorstwach, aktywnie działał w polskich organizacjach konspiracyjnych, takich jak ZWZ, AK, NIE i WiN. Będąc operatorem w kinach „Kopernik” i „Mewa”, zorganizował w nich konspiracyjne punkty kontaktowe. W 1943 roku aresztowany przez gestapo, ucieka z transportu i w okolicznych lasach organizuje oddział partyzancki „Jastrzębiec”, dowodzi w nim dywersją i sabotażem. Po likwidacji oddziału wraca do Lwowa. Po ponownym wkroczeniu Armii Radzieckiej Jerzy Jankiewicz porzuca pracę w kinematografii i rozpoczyna pracę w „Centrali Telefonicznej”, nie zaprzestając konspiracji. Organizuje polski amatorski teatr estradowy. Przechodzi do pracy w Filharmonii jako II reżyser i asystent prof. Bardiniego, tamże organizuje Polski Teatr Miniatur, jest jego dyrektorem, reżyserem i autorem wielu tekstów wierszy i piosenek, do których muzykę pisała pani Zofia Łazarkiewicz

– Koncertmistrz Opery Lwowskiej, później wrocławskiej i warszawskiej. Teatr Miniatur cieszył się dużą popularnością i był kolejnym punktem kontaktowym i ośrodkiem polskości.

W 1944 roku Jerzy Jankiewicz bierze udział w akcji „Burza”, a po jej zakończeniu przenosi się wraz z rodziną do Leska w Bieszczadach. Do Wrocławia przyjeżdża w marcu 1946 roku, ale pracę rozpoczyna dopiero w styczniu 1947, gdyż 8 miesięcy spędził w areszcie w Kielcach, skazany na 3 lata w zawieszeniu – obecnie zrehabilitowany. Rozpoczyna pracę w Zrzeszeniu Przedsiębiorstw Budowlanych – późniejsze PPB – Zrzeszenie Dolnośląskie, którego jest współorganizatorem, wprowadzając do niego różne prywatne firmy, np. DrogoBit, Fundament i inne. Tam poznaje przyszłą żonę, z którą do dziś żyje szczęśliwie. Rozpoczyna się budowa osiedli Anna, Celina, Dorota i Barbara oraz odbudowa mostu Grunwaldzkiego, gmachu NOT i Teatru Polskiego. W 1952 roku przechodzi do WPBP-1, gdzie pracuje 10 lat jako kierownik Działu Inwestycji Własnych, doprowadzając do budowy Bazy Sprzętu Zakładów Prefabrykacji, hotelu robotniczego, ośrodka wczasowego w Ustroniu Morskim i innych obiektów zaplecza technicznego i socjalnego, w tym przyzakładowych budynków mieszkalnych. Przez kolejne lata był dyrektorem Zakładu Inwestycji Wrocławskiego Zjednoczenia Budownictwa. Pracę zawodową kończy we Wrocławskim Przedsiębiorstwie Instalacji Elektrycznych WINEL jako zastępca dyrektora ds. środków produkcji. W międzyczasie dokończył studia na Wydziale Budownictwa Politechniki Wrocławskiej, z wynikiem bardzo dobrym. Dużo czasu poświęcał pracy społecznej, był redaktorem naczelnym miesięcznika międzyzakładowego „Budujemy”, propagatorem sportu, organizatorem klubu spor-

owego Budowlani Wrocław i jego wieloletnim prezesem.

Do PZITB wstąpił w styczniu 1958 roku. W Kole WPBP-1 i pełnił funkcję przewodniczącego Zakładowego Klubu Techniki i Racjonalizacji. We Wrocławskim Oddziale PZITB pełnił funkcję prze-

wodniczącego Komisji Historii oraz Komisji Informacji. Jest jednym z dwóch żyjących członków założycieli Koła Seniorów (27 maja 1977). Jest współautorem czterech wydawnictw jubileuszowych Wrocławskiego Oddziału PZITB. Obecnie jest przewodniczącym Komisji Historii oraz wiceprzewodniczącym Koła Seniorów, aktywnym współorganizatorem corocznych sesji „Człowiek – Przyroda – Budownictwo”. To dzięki jego wysiłkom udało się zebrać i napisać historię dolnośląskich firm budowlanych „Budownictwo na Dolnym Śląsku w latach 1945-2000” – autor Jerzy Leo Jankiewicz.

Za swoją działalność otrzymał wiele odznaczeń państwowych, resortowych i stowarzyszeniowych, między innymi: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Srebrny Krzyż Zasługi, Krzyż Partyzancki, Krzyż Armii Krajowej, Krzyż Obrony Lwowa, Złotą i Srebrną Odznakę Honorową PZITB, NOT i PTE, Zasłużony dla Budownictwa, Zasłużony dla miasta Wrocławia i wiele innych. Posiada godność Zasłużonego Seniora.

Opracował **Wiesław Mazur**

Apel do Leo

Drogi Jurku!
Pogromco sudeckich pagórków
Wspaniały Leo!
Kontynuuj swoje dzieło
Nie dopuść do zapomnienia
Osiągnąć Stowarzyszenia
Żyj nam długo! Jak najdłużej!
Niech Ci zdrowie nadal służy
Tego życzą Ci Seniorzy
Dla których jesteś wzorem
Jak zwalczać przeciwności z humorem.
Więc kolejną dziewięćdziesiątkę
Realizuj też na piątkę!

Wiesław Mazur

Forum Berlin

Na zaproszenie Dyrektoriatu Generalnego UE – Sustainable Development and Integration – ENV.G. uczestniczyliśmy w dniach 2-3. 04. 2009 w Berlinie w obradach FORUM on Eco-Innovation. W gronie ponad 200 uczestników reprezentujących 18 krajów UE, będących przedstawicielami polityków, przedsiębiorców, naukowców oraz stowarzyszeń naukowo-technicznych,

Ogólny widok sali obrad Forum

wysłuchano referatów wprowadzających, a następnie w trakcie dyskusji formułowano wnioski i zalecenia dotyczące analizowanego tematu.

Podstawowe tematy będące przedmiotem analiz i wniosków to:

1. Wyzwania i przyszłość transferu nowych technologii na poziomie lokalnym, regionalnym i globalnym.

2. Polityczne i biznesowe podstawy transferu eko-innowacji i przyjaznych środowisku technologii i ich rola w odnowie ekonomicznej.

3. Rekomendacje służące zwiększaniu możliwości transferu nowych technologii.

4. Współpraca Komisji UE oraz beneficjentów w formułowaniu sposobów przekraczania barier zagrażających transferowi technologii innowacyjnych.

Forum prowadzone było bardzo dynamicznie przez dziennikarza – moderatora działań, zbierającego i podsumowującego opracowania każdego z około 30 „okrągłych stołów”, przy których w międzynarodowym gronie pracowaliśmy.

Z wyników prac Forum mają skrzyszczyć lokalne, krajowe i europejskie władze samorządowe. Równolegle z Forum odbywały się Targi oraz Konferencje, w których uczestniczyli inżynierowie, członkowie SNT NOT, w tym koledzy z politechniki Wrocławskiej i Dolnego Śląska. Szczegóły dotyczące Konferencji, wyniki prac oraz wnioski z nich wynikające znaleźć można na stronie „The 6th European Forum on Eco-Innovation”. Kolejne Forum odbędzie się w Kopenhadze w grudniu br.

Kol. A. Kolonko oraz kol. K. Szcześniak przed obiektem, w którym odbywały się Forum, Targi i Konferencje

Spotkanie koła nr 33 z okazji Dnia Kobiet

Tradycją koła nr 33 WROBIS S.A. jest coroczne spotkanie integracyjne z okazji Dnia Kobiet. Frekwencja dopisała, jak zawsze dopisała.

Niespodzianką dla Pań było zaproszenie na premierę muzycznego filmu polskiego pt. „Kochaj i tańcz”. Seans filmowy zaplanowano po południu i był wspaniałym relaksem po pracy. Jest to opowieść potwierdzająca prawdę o tym, że aby odnaleźć prawdziwe szczęście, trzeba zawsze podążać za głosem serca, a taniec potrafi być najpiękniejszym wyrazem miłości.

Po seansie filmowym udałyśmy się do kawiarenki i przy dźwiękach współczesnej muzyki i kawie z ciasteczkami, w miłej babskiej atmosferze Panie wspominały dotychczasowe imprezy i spotkania koła oraz planowały działania na bieżący rok.

Czas szybko upływał i z żalem trzeba było się pożegnać myśląc już o następnym spotkaniu.

Elżbieta Suppan, Przewodnicząca Koła nr 33

Lubeka

LUBEKA – leży przy ujściu rzeki Trave nad Zatoką Lubecką. Jest jednym z większych portów w Niemczech. W XIV wieku Lubeka stała się „Królową Hanzy”, jako główne miasto Ligi Hanzeatyckiej. Teren w okolicach Lubeki został najpóźniej w VIII wieku za-

Po prawej – kościół Mariacki (od strony zachodniej). Po lewej – Kościół św. Piotra w Lubecie – jeden z pięciu głównych kościołów na lubeckim Starym Mieście. Unikatowy kościół pięcionawowy w stylu północnoniemieckiego gotyku ceglanego. Doszczętnie zniszczony w czasie brytyjskiego ataku powietrznego w 1942, odbudowany w 1987 służy jako centrum kulturalne

ludniony przez Słowian, którzy osiedlili się na brzegach rzeki Trave kilka kilometrów od dzisiejszego centrum miasta. Zostali oni podbici w 1158 roku przez Henryka Lwa, który wkrótce w tym miejscu założył miasto. W XVI w. Lubeka popadła w konflikt zbrojny z Danią, co doprowadziło do utraty jej potęgi.

„Budy” – mieszkania dla bezdomnych i ubogich. Ulica pozwalała tylko na wyniesienie trumny

W 1470 r. pruskie i wendeckie miasta Hanzy wypowiedziały wojnę Anglii. Czteroletnia wojna morska, prowadzo-

Duże podobieństwo między Lubeką a Hamburgiem

na przy udziale kaprów, zakończyła się korzystnym dla Hanzy pokojem w Utrechcie (1474), podpisanym w imieniu Hanzy przez burmistrza Lubeki Heinricha Castorpa. Poprzez kontakty handlowe Hanzy rozpowszechniało się słowo drukowane. Ostatni zjazd Hanzy odbył się w Lubece w 1669 r. Trzy miasta: Lubeka, Ham-

można wejść poprzez jedną z czterech bram, z których najbardziej znane są Brama Holsztyńska (1466-1475) i Brama Zamkowa (1444).

Oba miasta są ładne i czyste. Mały ruch (choć Hamburg ma blisko 2 mln mieszkańców).

Poznanie historii miast: Hamburga, a głównie Lubeki – daje nam dużo wia-

Henryk i Tomasz Mannowie ok. 1900 r. i ich dom w 2009 r.

Dzwon Kościoła Mariackiego zniszczony podczas nalotów dywanowych RAF w 1942 r. (w noc z 28 na 29 marca 1942 r. nastąpił atak powietrzny Królewskich Sił Lotniczych na gęsto zaludnione stare miasto w Lubece)

Budynek „Admiralicii”

burg i Brema, nadal pozostające znaczącymi portami i ośrodkami handlu, zostały wybrane do zarządzania spuścizną Hanzy.

Ratusz w Lubece – jeden z najznajmniejszych przykładów północnoniemieckiej gotyckiej architektury ceglanej. Zbudowany w XIV w., do dziś służy jako siedziba burmistrza miasta Lubeki oraz miejsce obrad lokalnego parlamentu. Ratusz jako główny zabytek lubeckiego hanzeatyckiego Starego Miasta, które w 1987 roku zostało wpisane na listę UNESCO.

Lubeka jest miastem „siedmiu wież” (najbardziej znane to katedra i kościół Mariacki, obydwie z XIII i XIV wieku; kościół Świętego Piotra (XIII-XIV w.), Świętego Jakuba (1227-1334) i Świętego Idziego (1227). Do tej części miasta

Ostatnie spojrzenie na miasto – LUBEKA

domości o rozwoju miast-państw i rozwoju cywilizacji w naszym regionie – północnej Europy. Dowiadujemy się, że kiedyś miasta były państwami. Walczyły na szerokim froncie – nie tylko w rejonie morza Bałtyckiego, a nawet napadały na Anglię.

Władze tych miast dbały nie tylko o piękne budownictwo, o estetykę swoich miast, ale i o godne życie ludzkie. Tak jak wszędzie, i tutaj bogactwo łączy się z biedą! Z historycznego punktu widzenia: „BIEDA” idzie w zapo-

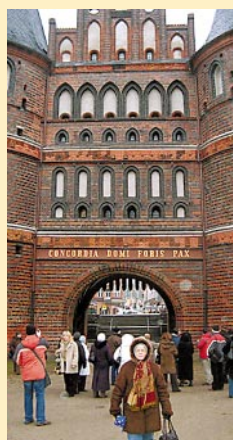
mnienie, a „BOGACTWO” – „coś” niesie dla potomnych, czyli wielkie rzeczy pozostają, małe giną. Choć tak jak wszędzie i tutaj są wyjątki i to bardzo dobrze!

Myślę i uważam, że my nie mamy wypracowanego systemu – POLSKIEGO BUDOWNICTWA, postaram się to pokazać w kolejnej relacji z podróży po naszych miastach.

Z poważaniem

Antoni Tunkiewicz
kronikarz Koła nr 27

Spojrzenie przez Bramę Holsztyńską – SYMBOL LUBEKI – na miasto „ZGODA W DOMU, POKÓJ NA ZEWNĄTRZ” – tak brzmi widniejący napis

Jesteśmy niedaleko ratusza w Lubece – ciekawe wykończenie dachów

Izrael – kraina proroków i cudów

Kiedy byliśmy w Jordanii, na górze Nebo, patrzyliśmy i rozmawialiśmy na temat Mojżesza, który widział piękną ziemię przeznaczoną dla Izraelitów, ale nigdy do niej nie doszedł. My natomiast nie mogliśmy podziwiać ukrytego za mgłą, ale dotarliśmy do tego cudownego i w przeszłości słynnego z różnego rodzaju cudów kraju – IZRAELA! Chyba tylko dzięki cudom można było przekroczyć granicę Izraela, z każdym z sąsiadujących państw, z którymi jest w większym lub mniejszym konflikcie, nawet zbrojnym. Celem naszym jest poznanie tego kraju, a głównie zwiedzanie miejsc, w których przebywał Jezus. Dziwne to państwo, w którym prym wiodą trzy religie świata: judaizm, islam i chrześcijaństwo, i to we wszystkich „odmianach”. Dzieje opisane w Starym i Nowym Testamencie przeplatają się w rzeczywistości. Stare ruiny, które są następstwem różnego rodzaju wojen, walk plemiennych i kataklizmów – mówią o życiu Żydów na przestrzeni dziesiątków wieków. Nowe budownictwo świadczy o tym, że jakby obok „Żydów” mieszkali „Izraelici” – nowe pokolenie,

Jest budownictwo – będzie zieleni

Na świętym miejscu Muzułmanów w środku Jerozolimy

Nad Morzem Śródziemnym – byli Rzymianie, jest teatr, port i akwedukty, czyli rozwój cywilizacyjny...

Kafarnaum. Nie wiem, dlaczego Chrystus mówił o tęściowej św. Piotra, a nie o Jego żonie

Kana Galilejska – myślę nie tylko o swoim małżeństwie

które chciałoby oderwać się od „Przeszłości”. W tym kraju, jakby dwa miasta (Tel Awiw i Jerozolima) pretendowały do miana stolicy małego kraju.

Pierwsze to nowe współczesne miasto, a Jerozolima – pełna tradycji, wizerunków, zabytków, a głównie... świadczą o życiu Chrystusa. Izrael – to państwo, które mówi nam o „Narodzi-nach”, „Śmierci” i „Zmartwychwstaniu” i to nie tylko odnosi się do Boga – Człowieka, czy też Mahometa, ale odnosi się też do samego Kraju, który mimo różnych dziejów – jest na mapie i w swoim otoczeniu jest najbogatszym i przeciwstawiającym się swoim sąsiadom państwem. Z miejsc, gdzie ponoc sam Bóg rozmawiał z przedstawicielami „Wybranego Narodu”, wszystkim Czytelnikom naszego Biuletynu życzę zdrowego i pogodnego miesiąca kwietnia, a nie tylko świąt Wielkanocnych.

Antoni Tunkiewicz
kronikarz Koła nr 27

Obecnie odpoczniemy od bliskiego Wschodu i przeniesiemy się do naszych sąsiadów – Niemców, a właściwie byłych osiedli Słowian!

Budowle sakralne są w każdym miejscu – mówią o historii Izraela i religiach świata

Na zwykłej ulicy w Jerozolimie, w XXI w.n.e.

MY i ONI – pamiętają o NICH

Jednak ONI – zajmują się budownictwem z okresu, o którym MY staramy się zapomnieć, tylko jako przestrogę – pokazujemy – ŚWIATU

Czytelników Biuletynu Informacyjnego pozdrawiam z Góry Oliwnej w Jerozolimie

Hajfa – miasto i port – współczesna cywilizacja

Zakres usług świadczonych przez Wrocławski Oddział PZITB:

Zespół Rzeczoznawców Budowlanych

- Ekspertyzy wszelkich konstrukcji budowlanych (żelbetowych, stalowych, murowych, drewnianych).
- Przeglądy i oceny stanu technicznego obiektów budowlanych.
- Opracowanie wszelkiego rodzaju orzeczeń technicznych.
- Wyceny nieruchomości.
- Ekspertyzy i projekty wyburzeń metodą minerską i bezeksplozyjną wraz z nadzorem i wykonawstwem przez najwyższej klasy specjalistów ze wszystkich dziedzin inżynierii budowlanej.

WBI – Wrocławskie Biuro Inwestorskie Wrocławskiego Oddziału PZITB sp. z o.o.

- Obsługa inwestorska w pełnym zakresie.
- Sporządzanie i weryfikacja kosztorysów ślepych inwestorskich, powykonawczych.
- Opracowanie dokumentacji technicznej obiektów budowlanych.

Ośrodek Informacji Budownictwa i Szkoleń

- Informacje z zakresu budownictwa.
- Doradztwo techniczne i prawne.
- Kolportaż czasopism i literatury dotyczącej budownictwa we współpracy z Centralnym Ośrodkiem Informacji Budownictwa w Warszawie.
- Szeroka oferta szkoleniowa.
- Seminaria promujące nowe materiały i technologie w budownictwie.

Sąd Polubowny

- Polubowne orzecznictwo pomiędzy podmiotami gospodarczymi we wszelkich spornych sprawach budownictwa.

PZITB NAJLEPSZYM DORADCĄ!

X DOLNOŚLĄSKIE DNI NAUKI I TECHNIKI

„DOLNY ŚLĄSK REGIONEM NAUKI I TECHNIKI”

Honorowy patronat

- **Marszałek Województwa Dolnośląskiego Marek Łapiński**
- **Wojewoda Dolnośląski Rafał Jurkowlaniec**

**Czekamy na liczny udział członków
Wrocławskiego Oddziału PZiTB**